

Bijsturen met het oog op de toekomst

17^e Studiegroep Begrotingsruimte

Advies deel 1

Bevindingen

1

Verslechterde overheidsfinanciën door oplopende begrotingstekorten

2

Langetermijnkosten verdringen zonder aanvullend beleid andere uitgaven of leiden tot hogere belastingen

3

Maatschappelijke uitdagingen kunnen niet altijd worden opgelost met extra geld. Zeker niet bij een oververhitte economie en een krappe arbeidsmarkt

Hieruit volgt het advies voor een koerscorrectie. Juist in economisch goede tijden is het belangrijk om buffers op te bouwen.

Advies: een koerscorrectie op de begroting

Korte termijn

Hoe groot moet de koerscorrectie zijn?

Een begrotingstekort van circa -2% bbp; daarmee houden we afstand tot de Europese norm en dragen we bij aan schuldstabilisatie. Dit leidt voor de aankomende kabinetsperiode tot een begrotingsopgave van structureel circa 17 miljard euro in 2028. Ramingen zijn vanwege conjunctuur, inflatie en geopolitieke ontwikkelingen onzeker.

→ Voer gedurende de kabinetsperiode trendmatig begrotingsbeleid. Dit resulteert in rust en stabiel beleid waar mensen en bedrijven van op aan kunnen.

Lange termijn

Voor toekomstige generaties

→ Neem maatregelen die specifiek zien op hervormingen gericht op de zorg- en verzorgingskosten.

→ Anticipeer op lange termijn klimaatkosten.

Invullen begrotingsopgave

Invullen van de begrotingsopgave is een politieke keuze, maar de studiegroep acht de invulling van de opgave haalbaar met daarbij een aantal belangrijke aandachtspunten:

Keuze tussen hogere belastingen of lagere uitgaven

Oplossen van maatschappelijke problemen niet altijd via hogere uitgaven

Oog houden voor brede welvaart en effect op de samenleving

Kijk kritisch naar onderuitputting

Voorkom onnodige economische en maatschappelijke schade en heb oog voor de uitvoering

Structurele hervormingen zijn verstandig

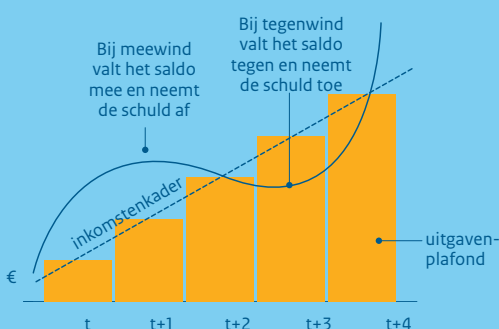
Bijsturen met het oog op de toekomst

17^e Studiegroep Begrotingsruimte

Advies deel 2

Trendmatig begrotingsbeleid

Voer trendmatig begrotingsbeleid

Het kabinet spreekt bij formatie een inkomstenkader en uitgavenplafond af. Gedurende de rit is er ruimte om in economisch slechtere tijden de conjunctuur te dempen. Er hoeft dan niet bezuinigd te worden tijdens de rit. Hierbij is voldoende afstand tot de 3% bbp tekortnorm randvoorwaardelijk, zoals geadviseerd in deel 1.

Maak daarnaast heldere afspraken voor de begrotings-systematiek, de regels en het begrotingsproces

Deze afspraken zijn behulpzaam aan politieke besluitvorming en leiden tot het maken van goed en voorspelbaar beleid voor burgers en bedrijven.

Deel 1 en 2 van het advies van de Studiegroep Begrotingsruimte vormen samen één inhoudelijk geheel.

Drie hoofdaanbevelingen

Begrotingsbeleid staat ook ten dienste aan het bereiken van brede welvaartstoelen. Daarbij wordt rekenschap gegeven van de gevolgen van beleid op burgers en bedrijven.

1

Voorspelbaarheid, rust en stabiliteit is van grote waarde in het begrotings- en besluitvormingsproces

2

Vereenvoudig waar mogelijk de begrotings-systematiek en -regels

3

Een realistische begroting vormt de basis van het begrotingsbeleid

Hieruit volgen een aantal specifieke aanbevelingen

Vaste besluitvormingsmomenten

Hoofdbesluitvormingsmoment in het voorjaar en koopkrachtbesluitvorming in augustus

Brede welvaart als basis voor de doelen in het coalitieakkoord

Aanbevelingen systematiek uitgavenkant:

- ➔ Verbeter de kasritmes van de ramingen voor een realistische begroting
- ➔ Vereenvoudig het uitgavenkader: plaats de rentelasten buiten het plafond en schaf de deelplafonds af
- ➔ Beperk het gebruik van begrotingsfondsen door toetsing aan een aantal randvoorwaarden
- ➔ Zorg tijdens besluitvorming voor inzicht in de totale uitgaven en investeringen bij klimaat

Aanbevelingen systematiek inkomstenkant:

- ➔ Hou het inkomstenkader simpel en consistent
- ➔ Scherp de regels rondom fiscale regelingen aan
- ➔ Breng de effecten van grondslagerosie waar mogelijk in beeld